

ΒΡΑΒΕΙΟ Astrid Lindgren 2015

Mårten
Sandén

ΕΝΑ
ΣΤΙΤΙΤΙ
ΧΟΡΙΣ
ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ

Μετάφραση
Αργυρώ Πιπίνη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΑ
ΣΤΙΤΙ
ΧΟΡΙΣ
ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ

ΕΝΑ ΣΠΙΤΙ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ

Τίτλος πρωτοτύπου: *A house without mirrors*

Συγγραφέας: Märten Sandén

Μετάφραση: Αργυρώ Πιπίνη

Επιμέλεια-Διόρθωση: Δημήτρης Πήχας

Εικονογράφηση εξωφύλλου: Ίρις Σαμαρτζή

© 2016, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., για την ελληνική γλώσσα

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά το Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2016

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής

τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-569-631-3

Mårten Sandén

ΕΝΑ
ΣΠΙΤΙ
ΧΩΡΙΣ
ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ

Μετάφραση
Αργυρώ Πιπίνη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Κεφάλαιο Ένα

ΚΡΥΦΤΟ

«**Ε**κατό! Είτε κρυφτήκατε είτε όχι, φτου και βγαίνω!»
Ο αντίλαλος του ξεφωνητού μου αντήχησε για μια στιγμή στον διάδρομο του σπιτιού της Χενριέτα προτού σβήσει. Η σιωπή επέστρεψε κι εγώ άκουσα το τρίζιμο του παρκέ στους επάνω ορόφους. Ήταν τα ξαδέλφια μου, που έψαχναν μέρη να κρυφτούν.

Παίζαμε κρυφτό σχεδόν κάθε μέρα, αλλά εγώ σπάνια τα φυλούσα. Τόσο η Βίλμα όσο και ο Έρλαντ έλεγαν ότι αυτό δεν ήταν δίκαιο, αφού κατάφερα να προσανατολιζομαι μέσα στο σπίτι της Χενριέτα πολύ καλύτερα από εκείνους. Υποθέτω ότι είχαν δίκιο, μιας και ο μπαμπάς με άφηνε να τον συνοδεύω όποτε φρόντιζε τη Χενριέτα, αλλά το παιχνίδι δεν έχει και πολλή πλάκα όταν τα φυλάς σπάνια, μια στο τόσο.

Και εξάλλου θα περίμενε κανείς ότι τα ξαδέλφια μου θα είχαν μάθει πια τα κατατόπια. Η Βίλμα και η μαμά της, η Κάισα, η αδελφή του μπαμπά μου, είχαν φτάσει στο σπίτι εδώ και τρεις εβδομάδες, και ο Έρλαντ με τη Σίγκνε βρίσκονταν εδώ από τότε που τελείωσε το σχολείο. Ο πατέρας τους, ο θεός Ντάνιελ,

δούλευε στο πανεπιστήμιο, οπότε τα καλοκαίρια είχε άδεια.

Αλλά κανείς δε βρισκόταν στο σπίτι της Χενριέτα για τόσο μεγάλο διάστημα όσο εγώ και ο μπαμπάς. Εκτός από την ίδια τη Χενριέτα, φυσικά.

Το απογευματινό φως έμπαινε από το βιτρό στο παράθυρο πάνω από τη σκάλα και πλημμύριζε το πάτωμα του διαδρόμου με ανοιχτόχρωμες κηλίδες. Το πάτωμα ήταν ασπρόμαυρο, σαν σκακίερα, και μερικές φορές θυμίζουν πως όταν ήμουν μικρή έπαιζα εκεί πέρα κάτι σαν φανταστικό σκάκι. Θυμίζουν την αίσθηση ξεκάθαρα και θυμίζουν ότι βρισκόταν και κάποιος άλλος εκεί πέρα μαζί μου. Μπορεί να ήταν η Χενριέτα, τον καιρό που μπορούσε ακόμα να περπατάει μόνη της.

Έψαξα γρήγορα το ισόγειο. Δεν υπήρχαν και πολλά μέρη για να κρυφτεί κανείς, καθώς η Χενριέτα είχε πουλήσει ή χαρίσει τα περισσότερα έπιπλα της από τότε που ζούσε εδώ μόνη της. Προετοιμαζόταν για τον θάνατό της εδώ και πολύ καιρό, έτσι λέει ο μπαμπάς.

Πολλά από τα δωμάτια ήταν εντελώς άδεια πλέον· υπήρχαν μόνο μερικά παλιοπράγματα ακουμπισμένα στους τοίχους ή κανένα ντουλάπι πολύ βαρύ για να μετακινηθεί. Όταν παίζεις κρυφτό, οι άδαιοι χώροι είναι καλοί γι' αυτόν που ψάχνει και όχι και τόσο καλοί γι' αυτούς που κρύβονται.

Γλίστρησα από την τραπεζαρία, τα καθιστικά και τα σαλόνια και το γωνιακό δωμάτιο, που το ονόμαζαν Γραφείο, και προχώρησα προς το θερμοκήπιο, το οποίο ήταν ένα μεγάλο δωμάτιο φτιαγμένο από γυαλί στο πίσω μέρος του σπιτιού.

Δεν υπήρχε κανείς εκεί· ούτε στην κουζίνα υπήρχε κανείς, αλλά ούτε και στο κελάρι. Ούτε καν η Σίγκνε, η μικρότερη ξαδέλφη μου. Η Σίγκνε συνήθως κρυβόταν κοντά στην κουζίνα επειδή φοβόταν λίγο το σκοτάδι.

Σταμάτησα στη μεγάλη σκάλα που οδηγούσε στον πρώτο όροφο και στα πρόχειρα καθιστικά και τέντωσα τα αφτιά μου. Το τρίξιμο είχε σταματήσει· μάλλον είχαν βρει όλοι κρυψώνες. Θα μπορούσαν να βρίσκονται οπουδήποτε.

Ο μπαμπάς έλεγε πως δεν ήξερε πόσα δωμάτια είχε το σπίτι της Χενριέτα, αλλά αυτά ήταν μόνο λόγια. Ήξερε, όπως ήξερα κι εγώ, ότι είχε δεκαεννιά δωμάτια. Είκοσι μαζί με το θερμοκήπιο. Τα δέκα ήταν υπνοδωμάτια – αν υπολόγιζες και τα δύο μικροσκοπικά δωμάτια πίσω από την κουζίνα που χρησιμοποιούσαν ως δωμάτια για τη μαγείρισσα και την υπηρέτρια την εποχή που η Χενριέτα και ο προπάππος μου ήταν παιδιά, πριν από έναν αιώνα σχεδόν.

Δεν είχα ξεκινήσει καλά καλά το ψάξιμο στα πρόχειρα καθιστικά όταν είδα κάποιον να στέκεται στις σκάλες που οδηγούσαν στον δεύτερο όροφο. Στην

αρχή νόμισα ότι ήταν ο Έρλαντ, που παραμόνευε στις σκιές του πλατύσκαλου με τα χέρια χαλαρά στα πλευρά του. Αλλά ευτυχώς δεν ήταν αυτός. Ήταν η Σίγκνε, η μικρή αδελφή του Έρλαντ.

«Τι συμβαίνει, Σίγκνε;» ρώτησα. «Δεν μπορείς να βρεις μέρος να κρυφτείς;»

Η Σίγκνε κούνησε το κεφάλι της αρνητικά. Φαινόταν τρομαγμένη. Τόσο ο Έρλαντ όσο και ο θεϊός Ντάνιελ αντιμετώπιζαν τη Σίγκνε σαν να ήταν βλαμμένο, μόνο και μόνο επειδή δε μιλούσε ποτέ. Δεν ήταν βλαμμένο. Απλώς δεν της άρεσε να μιλάει.

Ανέβηκα στο πλατύσκαλο όπου στεκόταν η Σίγκνε και άπλωσα το χέρι μου.

«Έλα» είπα. «Θα σε βοηθήσω».

Η Σίγκνε πήρε το χέρι μου και ανεβήκαμε μαζί προς τα υπνοδωμάτια. Όταν φτάσαμε στον σκοτεινό διάδρομο που οδηγούσε στο δωμάτιό μου, ένιωσα το χέρι της Σίγκνε να σφίγγει το δικό μου. Έσφιξα κι εγώ το δικό της.

Θα μπορούσε να κρυφτεί στο δωμάτιό μου ή στο δωμάτιο όπου μερικές φορές κοιμόταν ο μπαμπάς, αλλά σκέφτηκα ότι θα ήταν λίγο πιο συναρπαστικό αν κρυβόταν στο δωμάτιο στο τέρμα του διαδρόμου.

Ήταν ένα μεγάλο οκταγωνικό δωμάτιο όπου η Αγγλίδα μητέρα της Χενριέτα φύλαγε τα ρούχα της πριν από έναν αιώνα. Τώρα πια ήταν άδειο, αλλά υπήρχαν πάρα πολλές ντουλάπες για να κρυφτεί κανείς.

«Εδώ, γλυκιά μου» είπα, σπρώχνοντάς την μέσα στο δωμάτιο. «Διάλεξε όποια πόρτα θέλεις, εντάξει;»

Η Σίγκνε με παρακολουθούσε με τα σοβαρά γκριζα μάτια της όση ώρα έλεγχα μήπως είχε ξεμείνει κανένα κλειδί σε κάποια από τις μισάνοιχτες ντουλάπες. Δεν είχε ξεμείνει κανένα, ούτε καν στη μεσαία ντουλάπα, η οποία ήταν κλειδωμένη.

«Εντάξει, Σίγκνε; Απλώς κρύψου σε μια ντουλάπα, σ' όποια σου αρέσει».

Ήταν μόνο πέντε ετών, κι έτσι έπρεπε να της εξηγήεις αναλυτικά τα πάντα. Μερικές φορές δεν ήσουν απολύτως σίγουρος αν καταλάβαινε τι της έλεγες, αλλά αυτή τη φορά έγνεψε καταφατικά.

«Ωραία» είπα και χάιδεψα τα μαλλιά της. «Κρύψου τώρα και θα 'ρθω να σε βρω σε λίγο».

Δεν περίμενα να δω σε ποια ντουλάπα θα έμπαινε. Αυτό θα ήταν ζαβολιά.

Κρατώντας τα παπούτσια μου στο χέρι, γλίστρησα στη σκάλα για να ξαναπάω στα πρόχειρα καθιστικά. Ήξερα ποια σκαλοπάτια έτριζαν και τα απέφυγα με προσοχή.

Η μεγάλη πρόκληση για όποιον τα φύλαγε ήταν να βρει τη Βίλμα. Η Βίλμα ανακάλυπτε κρυφώνες που δε θα σκεφτόσουν ποτέ. Μια φορά είχε κρυφτεί μέσα στο πιάνο με ουρά που βρισκόταν στο καθιστικό του ισογείου· ήταν ξαπλωμένη πάνω στις χορδές και είχε κατεβάσει το καπάκι. Τότε τα φύλαγε ο Έρλαντ,

που δεν κατάφερε να τη βρει. Όταν η Βίλμα μας είπε πού κρυβόταν, ο Έρλαντ την κάρφωσε στον μπαμπά του, τον θείο Ντάνιελ, ο οποίος κατσάδιασε τη Βίλμα για τα καλά.

Ο θείος Ντάνιελ πίστευε μάλλον ότι τα παιδιά δε θα έπρεπε να παίζουν καθόλου, και δε μας επέτρεπαν να τον φωνάζουμε απλώς «Ντάνιελ». Έπρεπε να τον φωνάζουμε «θείο Ντάνιελ», αν και ήταν μόνο λίγο μεγαλύτερος από τον μπαμπά. Εμένα, ωστόσο, δε με πείραζε αυτό. Γιατί στην πραγματικότητα μου θύμιζε ανιαρό γέρο.

Τα πρώτα τρία πρόχειρα καθιστικά που βρίσκονταν πιο κοντά στις σκάλες ήταν άδεια. Όπως και η μεγάλη τραπεζαρία και το παιδικό δωμάτιο. Τα έψαξα στα γρήγορα, καθώς εκεί συνήθιζε να κρύβεται ο Έρλαντ. Προτιμούσα να μην τον βρω.

«Ψιτ».

Ούτε που γύρισα το κεφάλι μου όταν άκουσα το σφύριγμα. Κανείς άλλος δεν έλεγε το *ψιτ* τόσο ανατριχιαστικά όσο ο Έρλαντ. Σαν φίδι που έκρυβε ένα αμυδρό χαχάνισμα πίσω από το σφύριγμα.

«Ο Έρλαντ βρέθηκε» είπα. «Πάνω στην ντουλάπα».

Είχε ήδη αρχίσει να κατεβαίνει όταν γύρισα. Υπό φυσιολογικές συνθήκες, ο Έρλαντ νευρίαζε όταν τον κέρδιζες σε κάτι, αλλά αυτή τη φορά δε φαινόταν να τον νοιάζει.

«Μπράβο» είπε καθώς με κοιτούσε με εκείνο το πλατύ χαμόγελο που μισούσα. «Εσύ δεν είσαι η εξυπνότερη απ' όλους;»

Ο Έρλαντ ήταν μόνο εφτά ετών, αλλά δεν έμοιαζε καθόλου με παιδί. Περπατούσε αργά και μιλούσε σαν μικροκαμωμένος γέρος. Όπως ακριβώς και ο πατέρας του, τώρα που το σκέφτομαι. Ίσως όμως αυτό να μην ήταν και τόσο παράξενο, αφού ο Έρλαντ και η Σίγκνε ζούσαν μόνοι μαζί με τον θείο Ντάνιελ. Ποτέ κανείς δεν ανέφερε τη μητέρα τους, αλλά ήμουν σίγουρη ότι δεν ήταν νεκρή.

Κατευθύνθηκα προς τον διάδρομο και άκουσα τον Έρλαντ να γλιστράει ξοπίσω μου. Συνέχισε να με ακολουθεί καθώς ανέβαινα τη σκάλα προς το δεύτερο πάτωμα.

«Θα με βοηθήσεις να βρω τη Βίλμα, ε;» είπα ρίχνοντας μια ματιά πίσω μου, ελπίζοντας ότι θα έλεγε όχι.

Αλλά ο Έρλαντ δεν είπε ούτε ναι ούτε όχι. Με προσπέρασε με γρήγορα βήματα και στάθηκε στην κορυφή της σκάλας, κλείνοντάς μου τον δρόμο.

«Κοίτα αυτό, Τομασίν. Θα ξεράσεις;» είπε θγάζοντας από την τσέπη του κάτι που θύμιζε ένα ζευγάρι μασέλες. «Πρόσεχε γιατί θα σε δαγκώσω!»

Κροτάλισε τις μασέλες σαν να ήταν καστανιέτες, και εκείνες μου χαμογέλασαν πλατιά και ανατριχιαστικά σαν να ήταν κανονικό στόμα.

«Κάνε μου τη χάρη» είπα. «Πού βρήκες...;»

Ένιωσα έναν κόμπο στο στομάχι μου καθώς συνειδητοποιούσα τίνος ήταν.

Ήταν οι μασέλες της Χενριέτα, οι οποίες βρίσκονταν πάντα μέσα σε ένα ποτήρι στο κομοδίνο της. Ο Έρλαντ θα πρέπει να τις είχε βουτηξει κρυφά από το δωμάτιό της όταν ο μπαμπάς δεν είχε τον νου του.

«Τρελάθηκες; Δε γίνεται να κλέβεις τα δόντια της έτσι απλά!»

Ο Έρλαντ γέλασε, γλίστρησε στον διάδρομο και... έπεσε πάνω στον μπαμπά.

«Τι τρέχει;» είπε ο μπαμπάς.

Δε φαινόταν θυμωμένος. Ούτε κι όταν είδε τις μασέλες που ο Έρλαντ δεν είχε προλάβει να κρύψει. Ο μπαμπάς ποτέ δε φαινόταν θυμωμένος· μόνο θλιμμένος και κουρασμένος.

«Εσύ τις πήρες, Έρλαντ;» είπε. «Η Χενριέτα τις χρειάζεται. Δεν μπορεί να φάει κανονικά χωρίς αυτές».

Ο Έρλαντ είχε καρφώσει το βλέμμα του στο πάτωμα.

«Κάποιος άλλος πρέπει να τις σούφρωσε» είπε. «Εγώ απλώς τις βρήκα».

Ο τρόπος που έλεγε ψέματα ο Έρλαντ με έκανε έξω φρενών. Η φωνή του είχε πάντα έναν τρεμάμενο, ελεεινό, θλιμμένο τόνο. Λες και ήσουν υποχρεωμένος να τον λυπηθείς.

«Κόφ' το, Έρλαντ» ξέσπασα. «Ποιος άλλος είναι τόσο μοχθηρός και ηλίθιος και—»

Ο μπαμπάς σήκωσε το χέρι του με μια κουρασμένη χειρονομία, και, όπως πάντα, σώπασα αμέσως.

«Αρκετά, Τομασίν» είπε. «Σε παρακαλώ, Έρλαντ, μπορείς να τις αφήσεις στη σκάλα; Θα τις πάρω όταν ξαναέβω».

Ο Έρλαντ δεν απάντησε, αλλά πήγε προς τις σκάλες της σοφίτας που οδηγούσαν στο δωμάτιο όπου ήταν ξαπλωμένη η Χενριέτα.

Η αλήθεια είναι ότι, εκτός από μένα και τον μπαμπά, μόνο ο Έρλαντ ανέβαινε πότε πότε για να δει τη Χενριέτα. Ο μπαμπάς το έκανε επειδή έπρεπε, κι εγώ επειδή ήθελα να τον βοηθήσω, αλλά ο Έρλαντ δεν είχε κανέναν λόγο στην πραγματικότητα να τρυπώνει στη ζούλα στη σοφίτα. Νομίζω πως ήλπιζε ότι η Χενριέτα θα πέθαινε όταν θα βρισκόταν εκεί, ενόσω εκείνος την παρακολουθούσε.

Αμέσως μόλις έμεινα μόνη, σωριάστηκα στο κεφαλόσκαλο και άφησα τα μαλλιά μου να πέσουν στο πρόσωπό μου. Ένιωθα εντελώς άδεια μέσα μου, αλλά ήξερα ότι δε θα έκλαιγα. Όχι αυτή τη φορά.

Πότε πότε, κάθε μέρα σχεδόν, υπήρχαν στιγμές που δεν ήξερα αν θα τα κατάφερνα να βγάλω το καλοκαίρι, ή ακόμα και την επόμενη ώρα. Η θέση μου δεν ήταν σ' αυτό το σιωπηλό σπίτι. Ένιωθα ξένους τους ανθρώπους που ισχυρίζονταν πως ήταν η οικογένειά μου.

Με το ζόρι αναγνώριζα πλέον τον μπαμπά.

«Έι! Τομασίν; Παιζουμε ακόμα ή όχι;»

Η Βίλμα στεκόταν στο πλατύσκαλο ανάμεσα στον πρώτο και στον δεύτερο όροφο, και, όπως συνέβαινε πάντα, ηρέμισε όταν την είδα. Αν δεν ήταν η Βίλμα, δεν είμαι σίγουρη αν θα είχα τη δύναμη να παραμείνω εκεί πέρα.

Σηκώθηκα όρθια και απομάκρυνα τα μαλλιά από τα μάτια μου.

«Όχι, ας σταματήσουμε» είπα και άρχισα να κατεβαίνω τις σκάλες προς το μέρος της. «Δεν έχω όρεξη πια».

«Ωραία» είπε η Βίλμα. «Έτσι κι αλλιώς, έχει έρθει η μαμά με τις πίτσες».

Όταν έφτασα δίπλα της, έβαλε το χέρι της γύρω απ' τους ώμους μου.

Η Βίλμα ήταν λίγο ψηλότερη από μένα, αν και την έφτανα, και ένιωθα καλά με το χέρι της γύρω απ' τους ώμους μου. Ήταν τρυφερό και ζεστό, σαν της μαμάς μου.

«Ο Έρλαντ είναι τρελός» είπα. «Μπορείς να πιστέψεις ότι πήρε τις μασέλες της Χενριέτα; Κι έπαιζε μ' αυτές!»

Η Βίλμα σταμάτησε και με κοίταξε.

«Η Χενριέτα φοράει μασέλες;» ψιθύρισε. «Σοβαρολογείς;»

Στην αρχή δεν μπορούσα να καταλάβω αν έκανε πλάκα, αλλά μετά συνειδητοποίησα ότι μιλούσε σο-

βαρά. Πολύ συχνά έχω την αίσθηση ότι η Βίλμα είναι η μικρότερη από τις δυο μας.

«Βίλμα, είναι πάνω από εκατό χρονών» είπα. «Φυσικά και φοράει μασέλες».

Η Τομασίν ζει εδώ και μερικούς μήνες στο σκοτεινό και γεμάτο σκόνη σπίτι μιας ηλικιωμένης θείας της μαζί με τον πατέρα της, τη θεία, τον θείο και τα ξαδέλφια της. Ενώ τα αδέρφια του πατέρα της τσακώνονται για την αξία του σπιτιού, ο πατέρας της είναι κλεισμένος στον εαυτό του, πενθώντας τον θάνατο του μικρού της αδελφού.

Αλλά μια μέρα η μικρότερη ξαδέλφη της κάνει μια ανακάλυψη: μια μεγάλη ντουλάπα γεμάτη με όλους τους καθρέφτες που λείπουν από το μεγάλο σπίτι· και μέσα στους καθρέφτες έναν διαφορετικό κόσμο – έναν κόσμο όπου μπορείς να ανακαλύψεις όχι αυτό που επιθυμείς περισσότερο, αλλά αυτό που έχεις περισσότερο ανάγκη...

Το Ένα σπίτι χωρίς καθρέφτες, μια όμορφη ιστορία αγάπης, πόνου και ενηλικίωσης, είναι μια αξέχαστη περιπέτεια γύρω από τις οικογένειες και τη δύναμη της αγάπης.

ISBN 978-960-569-631-3

9 789605 696313

Κωδ. μηχ/σης 13.066

www.epbooks.gr